

۱

بزرگان تاریخ پزشکی: یوحنا ابن ماسویه خوزی

ابوزکریا یحیی (یوحنا) بن ماسویه خوزی (ح ۱۶۳ یا ۱۷۲-۲۴۳ق)، پزشک ایرانی نژاد و از پزشکان بزرگ مسیحی نسطوری دربار عباسی در قرن سوم هجری است. گفته‌اند که پدرش (ماسویه) در بیمارستان جندی شاپور به داروسازی مشغول بود و جبرئیل بن بختیشوع، پزشک مشهور جندی شاپوری ساکن بغداد، به معرفی و توصیه دهشتک، رئیس بیمارستان جندی شاپور، او را برای کار در بیمارستانی که به دستور هارون الرشید در بغداد ساخته می‌شد، دعوت کرد. ماسویه در آنجا به کمک جبرئیل، با کنیز داوود بن سربایون ازدواج کرد و یوحنا و برادرش میخائیل از آن زن زاده شدند.

وی مدتی همراه برادرش به شاگردی جبرئیل بن بختیشوع پرداخت. به روایت ابن جلجل، هارون الرشید او را به ترجمه کتاب‌های طبی که از آنقره (آنکارا) و عموره آوردند، مأمور کرد و نویسندگانی ماهر در خدمتش گماشت. از این رو به‌نظر می‌رسد که یوحنا جز سریانی و عربی، زبان یونانی نیز می‌دانسته است.

با این حال شهرت یافتن وی به عنوان طبیعی بلند آوازه از زمان مأمون عباسی به بعد است. وی پس از مأمون، در درگاه واثق و سپس متوکل جایگاه ارزنده‌ای داشت، به گونه‌ای که ابن جلجل درباره او می‌نویسد: «پادشاهان عباسی و خانواده آن‌ها هیچ غذایی را نمی‌خوردند مگر با حضور و اجازه ابن ماسویه.»

مشهورترین شاگرد او حنین بن اسحاق بود، هرچند پس از مدتی به سبب سؤالات پی در پی او، ابن ماسویه او را از خود راند.

حدود ۵۰ اثر از وی یاد شده و یا به او منسوب شده است که بیشتر آن‌ها در زمینه پزشکی است. ظاهراً شماری از آن‌ها به‌نام‌ها و عناوین مختلفی شهرت یافته که بعدها هر یک از آن‌ها را اثر مستقلی پنداشته‌اند. عناوین برخی از کتب وی در ذیل آمده است:

«کتاب‌الازمنه یا الازمنه و الامکنه»، درباره فصول و ماه‌های سال و ارتباط آن‌ها با خوردنی‌ها و نوشیدنی‌هایی که بدن به آن‌ها نیازمند است.

«جواهر الطیب المفردة باسمائها و صفاتها و معادنها.»

«الجواهر و صفاتها و فی ای بلد هی وصفه الغواصین والتجار.»

«دغل العین»، که کهن‌ترین کتاب درسی چشم‌پزشکی‌ای است که اکنون در دست است.

«النوادر الطبیة» یا «الفصول الحکمیة و النوادر الطبیة» یا «الفصول.»

«کتاب‌الادویة المسهله.» «البستان وقاعدة الحکمة و شمسی‌الاداب.»

«ترکیب طبقات العین و عللها و ادویتها.» «ماء‌الشعیر.»

«کتاب‌التشریح.» «کتاب‌الجذام.» «خواص الاغذیة و البقول و الفواکه.»

«المالیخولیا و اسبابها و علامتها و علاجها.» «السموم و علاجها.»

«معرفة محنة الکحالیین.» «الصوت و البحة.» «کتاب فی الفصد و الحجامة.»

خوشبختانه بسیاری از کتاب‌های او اکنون به دست ما رسیده و از گزند حوادث روزگار مصون مانده است.

وی در روز یکشنبه دوم جمادی الثانی سال ۲۴۳ق در بغداد در گذشت و به امر متوکل عباسی با احترام به خاک سپرده شد.

منبع: <https://wikinoor.ir>

تحریر، طراحی و تدوین: س. کاشیان
کارشناس مسئول کتابخانه بیمارستان کوثر

آنچه در این شماره می‌خوانید:

۱. بزرگان تاریخ پزشکی: یوحنا ابن ماسویه خوزی
۲. مناسبت‌های بهداشتی مهم زمستان
۳. تفاوت ژورنال‌های علمی (داوری شده) و مجلات عمومی
۴. پico search database
۵. آمار مقالات Covid
۶. تفاوت pdf و epub چیست؟

۲

مناسبت‌های بهداشتی مهم زمستان

دی

*روز ایمنی در برابر زلزله ۵ دی

*روز خانواده ۲۵

*روز هوای پاک ۲۹

بهمن

*روز جهانی کمک به جذامیان آخرین

یکشنبه ژانویه

*هفته ارتقاء آگاهی درباره بارداری

۲۸-۱۴ بهمن

*روز جهانی مبارزه با سرطان ۴ فوریه

*هفته ملی مبارزه با سرطان

۱۵-۸ بهمن

اسفند

*هفته ملی سلامت مردان ایرانی ۷-۱ اسفند

*روز ملی بهداشت محیط ۱۱ اسفند

*روز جهانی کلیه ۱۷ اسفند

*روز جهانی زنان ۱۷ اسفند

ویژگی	مشخصات مجلات علمی	مشخصات مجلات عمومی
ظاهر	مطالب جدی، دارای نمودار، بدون صفحات روغنی و عکس	جذاب، دارای آگهی تبلیغاتی، دارای عکس زیاد، کاغذ براق
محتوا	گزارش تفصیلی تحقیقات و نتایج آزمایش ها	داستان ها، گزارش های ثانویه، اخبار روزانه، داستان های شخصی
مخاطبان	دانشجویان و محققان	عموم مردم
نویسندگان	پژوهشگران رشته علمی دارای اعتبار خاص ر یک زمینه مشخص	خبرنگاران یا روزنامه نگاران حرفه ای و افرادی که متخصص نیستند
منابع	به صورت پاورقی و منابع ذکر شده در کتاب شناسی ها	منابعی که به طور غیر رسمی ذکر نشده اند
هدف	ارائه نتایج علمی و تحقیقات	ارائه اطلاعات عمومی
زبان نگارش	دارای زبان تخصصی و شامل اصطلاحات و لغات خاص و فنی	دارای زبان آسان و فاقد اصطلاحات خاص
هیئت تحریریه	متشکل از متخصصان هر حوزه علمی به همراه ذکر وابستگی سازمانی و حرفه ای	شامل یک سردبیر و چند ویراستار عمومی
ساختار مقالات	مقالات موجود شامل چکیده، متن، روش شناسی و نتیجه گیری هستند. دارای کتابشناسی و نمودار و جداول هستند.	مقالات بدون ساختار مشخص و شامل تصاویر و عکس و بدون نتیجه گیری مشخص هستند.
پذیرش مقاله	بسیاری از مجلات علمی ژورنال های معتبری هستند که پذیرش مقالات آنها پس از بررسی توسط محققان امکان پذیر است	مطالب توسط خبرنگاران نوشته شده و پس از ویرایش به وسیله سردبیران منتشر می شوند
مثال	<p>مجله روانشناسی آمریکا، مجله انجمن پزشکی آمریکا</p> 	<p>مجله نشنال جئوگرافیک، فوربس</p>

انتخاب پایگاه اطلاعاتی مناسب و مرتبط با موضوع جستجو یکی از کلیدی ترین مراحل جستجو است. با توجه به اینکه بسیاری از پایگاه های اطلاعاتی بویژه در حوزه پزشکی براساس نوع اطلاعات و مطالعات در حال تخصصی شدن هستند، آشنایی با دامنه موضوعی و کاربردهای آنها موجب بازیابی اطلاعات مناسب تر و صرفه جویی در زمان خواهد شد. پایگاه اطلاعاتی **Trip** که یک موتور جستجوی بالینی است قابلیت جستجو بر اساس **PICO** را به منظور پاسخگویی به سؤالات بالینی پزشکان با استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد دارد. پایگاه **Cochrane** نیز منبع مناسبی جهت جستجوی مرورهای سیستماتیک تحقیقات بالینی می باشد. جستجو بر اساس **PICO** در پایگاه **OVID** نیز امکان پذیر بوده و در بخش ابزار این پلت فرم "مرکز منابع **PICO**" تعبیه شده است. در ذیل به برخی پایگاه هایی که امکان جستجو بر اساس **PICO** را در وبسایت خود فراهم کرده اند اشاره شده است.

CLINICAL KEY

Smarter search. Faster answers.

Smarter search. Faster answers.

PubMed

<https://pubmedhh.nlm.nih.gov/nlmd/pico/piconew.php>

ACP JOURNAL CLUB
American College of Physicians

trip database

Cochrane Library

CINAHL COMPLETE
Available via EBSCOhost

PubMed

آمار مقالات Covid در پایگاه scopus
تاریخ جستجو: ۲۸ نوامبر ۲۰۲۱

استراژی جستجو

(TITLE-ABS-KEY (covid 19) OR TITLE-ABS-KEY (corona AND virus) OR TITLE-ABS-KEY (sars-cov2)) AND (LIMITTO (AFFILCOUNTRY , "Iran")) AND (LIMIT-TO (AF-ID , "Semnan University of Medical Sciences and Health Services" 60024530))

49 document results در سطح دانشگاه علوم پزشکی سمنان
5,714 document results در سطح ایران
238,353 document results در سطح جهان

آمار مقالات Covid در پایگاه pubmed از ۱۹۸۱ تا ۲۰۲۲

تاریخ جستجو: ۲۸ نوامبر ۲۰۲۱

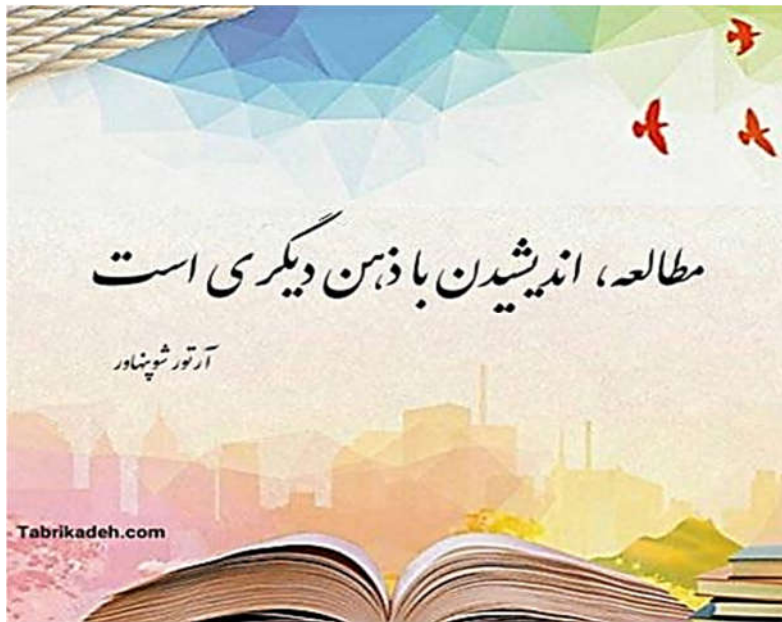
تعداد کل مقالات: 202,275

۵۶۹ مقاله سال ۲۰۲۲

۱۲۳۱۲۶ مقاله سال ۲۰۲۱

۹۳۱۴۳ مقاله سال ۲۰۲۰
و مابقی مربوط به سال های گذشته است
منبع:

[/https://www.ncbi.nlm.nih.gov/sars-cov-2](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/sars-cov-2)

امام علی علیه السلام :

هر کس با کتاب ها آرام گیرد ، هیچ آرامشی را از دست نداده است.

غرر الحکم : ج ۵ ص ۲۳۳ ح ۸۱۲۶

تفاوت pdf و epub چیست؟

- فرمت **epub** که با نرم افزار ادوب دیجیتال ادیشن قابل خواندن است این نرم افزار روی انواع پلت فرم های سیستم عامل قابل نصب است. این برنامه نرم افزاری کتابخوان الکترونیکی از **Adobe Systems** است که در ابتدا با استفاده از **Adobe Flash** ساخته شده است. از این نرم افزار برای تهیه، مدیریت و خواندن کتابهای الکترونیکی، روزنامه های دیجیتال و سایر نشریات دیجیتال استفاده می شود. این نرم افزار علاوه بر **EPUB** از فرمت **PDF** نیز پشتیبانی می کند.
- فرمت **pdf** چیه؟ به فرمت استاتیک و غیر قابل تغییر برای کتاب های الکترونیکی. مثل یه تکه کاغذی که روش یه سری نوشته و نقاشی قرار گرفته و دیگه اجازه نداریم تغییری داخلش ایجاد کنیم.
- بعد از حدود ۱۰ سال از اومدن **pdf**، فرمت **epub** اومد. و الان به یک استاندارد برای انتشار کتاب الکترونیکی تبدیل شده. البته **pdf** هنوز نمرده! و به طور وسیع داره استفاده میشه.
- به طور دقیق تر فرمت **epub** یه فایل **zip** هستش که شامل فایل های **XHTML** و فایل های استایل و یه سری موارد دیگه مانند عکس میشه. پس در واقع ساختن **epub** یه چیزی تو مایه های ساختن صفحات وب هست.
- مهمترین ویژگی که باعث برتری **epub** نسبت به **pdf** همیشه قابلیت کنترل جریان هستش. اگه دقت کرده باشید وقتی یک **pdf** رو توی صفحات مختلف باز می کنید، باید یه مقداری زوم رو تغییر بدید تا به نمایش دلخواه برسید. این به این دلیل که **pdf** یه ساختار استاتیک داره. اما **epub** خودش رو با صفحه نمایش تنظیم می کنه و سعی می کنه بهترین حالت نمایشش رو در هر صفحه نمایشی داشته باشه.
- کتاب های **epub** علاوه بر متن می تونند شامل عکس و حتی صدا هم باشند. البته **pdf** هم تلاش هایی برای این کار انجام داده و با استفاده از نرم افزار های اضافی می تونید از این قابلیت ها استفاده کنید. اما در **epub** به نرم افزار جداگانه ای برای نمایش فایل های چند رسانه ای احتیاج نداریم.
- کتاب فروشی های بزرگی مانند آمازون کتاب هاشون رو با فرمت **epub** منتشر می کنند.

<https://coderlife.ir/%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%88%D8%AA-pdf-%D9%88-epub-%DA%86%DB%8C%D8%B3%D8%AA-lunp65pdtk77>

سمنان، شهرک گلستان، بلوار امین، فرعی ۶، مرکز آموزشی پژوهشی درمانی کوثر صندوق پستی ۲۵۱۹۸-۹۹۹۵۱ ۰۲۳۲۳۹۰-۲۳۲۳۹۰

kosarhosp.library@semums.ac.ir

<https://kosarhos.semums.ac.ir/page+کتابخانه>

میز امانت، بخش مرجع، مخزن و سایت کامپیوتر : شنبه الی چهارشنبه ۷:۳۰ الی ۱۲ ، پنجشنبه ۷:۳۰ الی ۱۲
سالن مطالعه : شنبه الی جمعه ۷:۳۰ الی ۲۳

فهرنامه کتابخانه مرکز آموزشی درمانی کوثر دانشگاه علوم پزشکی سمنان **KOSAR LIBRARY NEWSLETTER**

